

ՏԱՐԵՒՈՐ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ձեռն մեղմ և շրթակայեց այլ և այլ ճա-
նիճներու կացութեամբ խոնար և չեռե-
ւարար ջերմն առատ: Թէեւ երկինքը կը
րերէ առատութեամբ ցորեն ու գարնի
սակայն խոնար ողջ մէջ բուսած լինելուն
անկողնի էլ զայն առանց որդոնտուրու
պահել աւելի քան զվեց ամիս:

Ինչպէս ամեն ուրեք, դժբաղդարար
հոս եւս առաջնութիւն մ'ունի Յոյնք ի
քաղաքակրթութեան քան զՀայս, և Հայք
փոխանակ գոգնելի եռանդեամբ մը — ի
բաց առեալ պատուաւոր բացառութիւն
մը — Յունաց նախնանքի օրինակին հե-
տեւելով, օր քան զօր կը թուանան ի-
րենց պարտաճանաչութեան մէջ:

Անհայտի ցաւ է ըսել թէ՛ ի Պաֆրա
շուրջ 200 տուն Հայկական զաւթակա-
նութեան մի բաւական հոծ տարրէ՝ չու-
նի գեղեցիկ սեռի դաստիարակութեան
յատուկ ազգ. վարժարան մը, մինչև 45
տանցի բողոքականութիւն կանգնեալ է
մի աղջկանց մանկավարժարան, կրթու-
թեան այս անհրաժեշտ պէտքը բոլորովին
անտես եղած է մեր քաղաքացոյն նկատ-
աւոր: շատ Հայտ և անտարբեր աչքը կը
դիտեն հարգ ոմանք իրենց աղջիկ զա-
ւակներն, որք կ'երթան բողոքականաց
վարժարան:

Խուց անբաւականութեան պատրուակի
ներքեւ անկողնի եղած է զայն բաց տես-
նել աւելի քան զմի տար:

Մենք միշտ գովութեամբ պիտի խա-
սինք նուրիճան էֆ. Իրէքեանի վրայ,
որ իւր աստեղակցութեան օրով կրցաւ
ուզողութեան մէջ պահել երկու սեռի վար-
ժարանն ալ, սակայն իւր հրաժարմամբ
փակեցաւ աղջկանց վարժարանն, այն օրէ
հետէ զիշ տարբերութեամբ այս դժբաղդ
կացութեան վիճակած է մանչակերտաց
վարժարանն ալ, ուր կը յանձնեն շուրջ
90 աղջկանոց ունեկանով դաստաւ մը
և: մանկավարժ մը, որոց առաջինն Պրլան
և երկրորդն տեղացի դասատուն ունի
արդարեւ գովելի փորձքը, ի մէջ այլ
տարբ. Հայկարան, միանգամայն աշխա-
տանքը, սակայն կը ցուինք ըսել թէ՛ տեղա-
լին անկերպարան կացութիւնը: ամանկանաց
պարփանքս փնտրում և: մանաւանդ
դասաբոց չգոյութիւնը միասամ անդը-
տուղ ըրած են նորս աշխատաորու-
թիւնը:

Տեղացի Հայք, թէեւ բաղդատմամբ ու-
րիշ քաղաքաց տուրջ հարուստ են, սա-
կայն զարդոց աւելք անուամբ դրամատ
լու վարժած չեն ի սկզբանէ անտի:

Ի հատու դարման այս ցուցակի ըն-
ժացից, վիճակիս Առաջնորդական Տեղա-
պալ Մամբէլ Մ. վրդպ. Բեդեռնի անց-
եալ տարի հրաւերածք տեղացոյնն այցե-
լեց տատ: Հայր սուրբն չարաչար աշխա-
տութիւններէ, համոզիչ խորատներէ և
մերթ յանդիմանութիւններէ վերջ՝ Հայդի
ուրեմն յաղագհաւ կազմել թաղ. խորհուրդ
մը քաղաքիս ամենէն ուսումնասիր և երե-
ւելի անձնէն: դաստաւաց ցայի վրայ
եղած պարտքերն վճարել տալէ վերջ իւր
ներկայութիւնն պատրաստել տուաւ, և նոր
հանգանակութեան տեսք մը խլաւ գիւ-
րամատչելի: սակայն իւր մեկնելէ վերջ
ամեն քան ինչ որ էր առաջ, դժբաղդա-
բար նոյն մնաց զարմանալ:

Եթէ՛ Հայր սուրբն իւր սոյն գործունե-
ութեանքն հանգեքած ունէր թերութիւն
ընդ այն ալ յանկրախ դաստաւաց ետեւէ
լինեան և զանեղ անխորհրդարար անուա-
նարկելն էր զի դասատուն ըլ յանկրախ
հալածել, ժողովրդեան դասուն առջեւ
դասատուութիւնը ստորիցսնել ըսել է:
մինչև մենք այդ զրդից այն անձնիք՝ ասոր
հակապէս սպասելու իրաւունք ունեցի,
մանաւանդ յաջուտ Ազգին:

Սակայն այս ճշմանամբունն այլ եւս
վիճանէն հասած ինկել կը թուի: ի Պաֆ-
րա երկրորդ այցելու հովիտ մ'ենս ունե-
ցանք այս օրեր: Մարտեան քաղաքէ Տ.
Յենոր Յովակիմեան անուն Բաշանայ մը,
այր բարեկիրթ, ուղիւ մտած և ճարտա-
բանաս, ուսումնական և միանգամայն ու-
սումնասիր: նա Պաֆրացոյն նկատմամբ
գրգռաւ այն Մարտարցին, զոր Բաշուկը
նկարագրէ իրեն մարդասէր մի վիրա-
րոյթ: անօթիւրար լսեց ազգ. ներկայան-
կերպարան վիճակ, որ վերաբար զըզ-
րոցին: Բանք շինայեց անձնուիրարար, և
համազօք ժողովուրդն սթափել և միտան
գործել յօգուտ Ազգի զարդին:

Թէեւ տեղւոյս աւազներէց և իմաստուն
քահանայ Տ. Յովհ. Հօր ձեռնադրութեամբ
յաղողեցաւ կազմել առժամանակեայ Թաղ.
Խորհուրդ մը, որոյ անդեակք արդէ իրե-
տասարդներ են, սակայն առ այժմ էլ չու-
նինք իրենց գործունեութեան վրայօք
գրելիք նոր քան մը: երանի՛ թէ մեր քա-
ղաքացիք յօժարեթիւ եմք համակրելէն
զէթ՝ այս անգամ իրենց սիրելի և դար-
ցատի խորհրդոյն յօգուտ իրենց զաւակաց:
Մասնաւոր շնորհակալութեան արժանի
են Թաղէս ապա Սիրէճեան և Արմենի
էֆ. Արապկան անձնքն, ոյց առաջինն
եթէ՛ աղջկանց վարժարանը բացուի, խոս-
տացածն է վարժարանին քաղաքաց տե-
ղեն իւր քառիչն նորոգել և երկրորդը
միևնոյն նպատակի համար տալ այսինչ չափ
ղրէլ գումար մը: ի արտէ յայնորթիւն և
յարասեւութիւն կը մաղկենք:

Տեղաւ Պաշկազաւ պէն՝ իւր կողման
արդարեւ արժանաւոր անձ. խոսակուն և
զարդոցաւոր: անցնալներն երէք համոզու-
մ է Էանք շինայեց վերարանելու համար Հա-
յոց վարժարանն, որ պահ մը փակուած էր,
ազգայնոց կողմանէ հանգանակութեան
անվար մնալուն համար և խոստացաւ իւր
բարձր աշակցութիւնն ընծայել ի նպաստ
զարդոցն ամեն ստիղծողական պարագայից
մէջ: Խոստացած է նաև այս օրեր այցելել
վարժարանն և իւր ներկայութեամբ խրա-
խուսելու շինանքն: որոնք ևս իրեն փա-
ռաւոր ընդունելութիւն մը ընելու համար
արեւստաղէս Շրաժիշտ Մարցիկն էֆ.
Պարթեւեանի առաջնորդութեամբ իւր և
վէհ. Կապրո անուան նուիրեալ նոր եր-
կու նոր երգեր պատրաստած են:

4 ըստի թէ մի տարի անգամ ընդ մէջ
Մամբնի և Պաֆրայի սկսեալ Շուիկ ճա-
նապարհն անձն մը կը լրանայ: այս ճա-
նապարհի բացման հանդիսին նախագա-
ւեցու համար Մամբնի վեճմ: Մովսէսա-
բէ՛՛՛՛ պիտի գայ ի Պաֆրա:

Իզմիրի դժբաղդ երաժշտութեան հա-
կասակ՝ աստ անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնուները խիստ կանոնա-
ւոր են: ի վարձարանութիւն քրտաթիւր
վասնակաց երկրորդածայ: ՊԱՐՈՅՐ

Մուրթ և անձնու

